

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Danmark

jtfm@um.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE
MOBIL 9132 5673
MABR@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/01110-2

HØRING OVER UDKAST TIL MIDTVEJSRAPPORT I FORBINDELSE MED DANMARKS 2. UNIVERSELLE PERIODISKE BEDØMMELSE I FN

23. MAJ 2018

Udenrigsministeriet har ved mail af 24. april 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle kommentarer til regeringens udkast til midtvejsrapport til FN's Menneskerettighedsråds (HRC) 2. periodiske bedømmelse af Danmark, Grønland og Færøerne. Eksaminationen, der på dansk kaldes den universelle periodiske bedømmelse (UPR), er en mekanisme under HRC, hvor alle FN's medlemsstater på skift skal eksamineres i den samlede menneskerettighedssituation i det pågældende land.

Danmark blev senest eksamineret i januar 2016, hvor Danmark på vegne af rigsfællesskabet modtog i alt 199 anbefalinger. Danmark har efterfølgende accepteret 126 anbefalinger fuldt ud, hvortil 33 er blevet accepteret delvist. De resterende er blevet afvist af regeringen.

Indeværende høring omhandler Danmarks midtvejsopfølgning på eksaminationen i 2016 forud for Danmarks tredje periodiske bedømmelse, der forventes at finde sted i 2021. Regeringen har i midtvejsrapporten udelukkende svaret på de accepterede anbefalinger.

SAMMENFATNING

Regeringens udkast til midtvejsrapport under UPR består af bidrag fra en lang række af ressortministerier. Instituttet har i høringssvaret valgt at prioritere udvalgte anbefalinger og komme med bemærkninger til disse. Høringssvaret indeholder således ikke kommentarer til alle de anbefalinger Danmark har modtaget. Instituttet har videre både kommenteret på anbefalinger, der er accepteret af regeringen, og anbefalinger regeringen afviser. Instituttet har derudover valgt at følge den systematik, som regeringen anvender i sit udkast til rapporten.

Instituttet er principielt af den opfattelse, at regeringen i forbindelse med rapportering i UPR-regi bør afgive begrundet respons til både accepterede (accepted) og afviste (noted) anbefalinger, idet en sådan besvarelse vil give et mere fyldestgørende overblik over Danmarks stillingtagen til væsentlige menneskeretlige spørgsmål. Det anbefales derfor, at regeringen forholder sig til samtlige anbefalinger.

Instituttet finder, at rapporter til FN og/eller andre internationale organisationer, for at være anvendelige i den specifikke kontekst, bør indeholde konkret information om problemstillingen. Det bør ud fra redegørelsen i rapporten være muligt at få en overordnet forståelse af problemstillingen, således det reelt er muligt at vurdere staternes opfølgning på anbefalingerne. Instituttet finder, at visse besvarelser ikke indeholder en fornøden stillingtagen til de modtagne anbefalinger som man bør kunne forvente fra dansk side i en international kontekst; se hertil anbefalingerne 121.40, 121.129, 121.155, 121.177 og 121.189.

ANBEFALINGER PRIORITERET AF INSTITUTTET

ANBEFALING NR. 121.3

Ophæve det territoriale forbehold vedrørende Færøerne og Grønland i den Frivillig tillægsprotokol til Konventionen om Barnets Rettigheder om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten skrevet, at Danmark har ophævet det territoriale forbehold med effekt fra den 10. oktober 2016 som følge af, at Færøerne og Grønland tiltræder tillægsprotokollen.

Instituttets kommentarer

Instituttet finder det positivt, at regeringen i samarbejde med de grønlandske myndigheder med effekt fra den 10. oktober 2016 ophævede det territoriale forbehold for Grønland og Færøerne.

ANBEFALING NR. 121.4

Samarbejde med de grønlandske myndigheder om at ophæve det territoriale forbehold vedrørende Grønland i den Frivillig tillægsprotokol til Konventionen om Barnets Rettigheder om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.3.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer vedrørende anbefaling nr. 121.3.

ANBEFALING NR. 121.15

Anvende følgende internationale menneskerettighedskonventioner i praksis hurtigst muligt: ICCPR, ICESCR, CAT, ICERD, CRC og CEDAW og ratificer ICPED.¹

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen skriver, at inkorporeringen af ICCPR, ICESCR, CAT, ICERD, CRC og CEDAW i dansk ret udgør en risiko for, at ansvaret for Danmarks overensstemmelse med internationale forpligtelser skifter fra parlamentet til domstolene. Regeringen skriver videre, at det er vigtigt, at ansvaret forbliver ved de folkevalgte repræsentanter, samt at de nævnte konventionerne alle anses for at være retskilder i dansk ret.

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten med hensyn til ICPED refereret til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.11.²

Instituttets kommentarer

Instituttet er af den principielle opfattelse, at Danmark bør inkorporere de nævnte konventioner i dansk ret med henblik på at styrke opmærksomheden og anvendelsen af menneskeretlige standarder i Danmark.

ANBEFALING NR. 121.25

Vedtage en udførlig anti-diskriminationslovgivning.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

¹ Der er tale om følgende konventioner; International Covenant on Civil and Political Rights, International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, United Nations Convention against Torture, International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, Convention on the Rights of the Child, Convention on the Elimination of Discrimination against Women og International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance.

² Regeringen skriver i respons til 121.11, at konventionen allerede er underskrevet, samt at den vil blive ratificeret, når de nødvendige lovændringer er foretaget.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at der allerede i dansk lovgivning er en række love og retsakter, der tilsammen sikrer en bred beskyttelse mod diskrimination, herunder bl.a. forvaltnings-, ligebehandlings-, ligeløns-, barselsloven samt lov om etnisk ligebehandling. Regeringen redegør i udkastet i brede træk for den nævnte lovgivning.

Regeringen skriver videre, at alle former for diskrimination er uacceptable. Regeringen har derfor til hensigt at udfærdige et lovforslag vedrørende et tværsektoralt forbud mod diskrimination af personer med handicap, der vil blive præsenteret i april måned 2018. Formålet med lovforslaget er at bekæmpe diskrimination mod personer med handicap uden for arbejdsmarkedet.

Instituttets kommentarer

Instituttet anbefaler, at regeringen tager initiativ til, at der i dansk lovgivning indføres et eksplicit forbud mod diskrimination på grund af handicap, religiøs overbevisning, alder, seksuel orientering og kønsidentitet uden for arbejdsmarkedet.

Instituttet finder det positivt, at regeringen har taget initiativ til at fremsætte et lovforslag vedrørende et generelt forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet. Dog bemærker instituttet, at lovforslaget ikke yder beskyttelse mod diskrimination i form af nægtelse af rimelig tilpasning, jf. FN's Handicapkonvention artikel 5 og 2.

ANBEFALING NR. 121.27

Revurdere relevante love og retsakter, således at alle personer med handicap kan stemme og stille op til valg.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at den danske forfatning udelukker personer, der med hjemmel i den danske værgemålslovgivning har fået frataget den retlige handleevne, fra stemme etc. Regeringen refererer også til den nylige Højesterets dom på området, hvor den nævnte retsstilling blev bekræftet, samt påpeger, at dommen medførte stor debat i offentligheden. Regeringen bemærker hertil, at personer, der har fået frataget den retlige handleevne, siden juli 2016 har haft mulighed for at stemme til kommunalvalg, regionsvalg samt Europa-Parlamentsvalg.

Regeringen skriver videre, at denne har taget initiativ til at undersøge alternative muligheder til den nuværende lovgivning, således at færre personer, der har fået frataget den retlige handleevne, fremover vil blive udelukket fra at stemme til folketingsvalg. Undersøgelsen forventes færdig ultimo 2018.

Instituttets kommentarer

Instituttet anser den nævnte gruppe borgeres manglende ret til at stemme og stille op til valg som et fundamentalt indgreb i deres demokratiske rettigheder. Indgrebet ses ikke at kunne retfærdiggøres af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, da der ikke vil være en skadevirkning på demokratiet ved at lade den nævnte gruppe borgere stemme og stille op til valg.

Instituttet finder det positivt, at regeringen har taget initiativ til, at undersøge mulighederne for at ændre den nuværende værgemålslovgivning med henblik på, at færrest muligt personer under værgemål fremover vil blive udelukket fra at stemme til folketingsvalg.

ANBEFALING NR. 121.40

Sikre, at revurderingen af anti-terrorlovgivningen tager højde for, samt relevant lovgivning bliver implementeret i overensstemmelse med, Danmarks internationale forpligtelser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at der siden terrorangrebet i København i 2015 er blevet iværksat en række væsentlige anti-terror initiativer, samt at der vil blive foretaget en overordnet vurdering af Danmarks anti-terror indsats, når effekten af disse initiativer kendes. Regeringen skriver, at alle tilføjelser hertil vil være i fuld overensstemmelse med Danmarks menneskeretlige forpligtelser.

Instituttets kommentarer

Instituttet noterer sig, at regeringen i udkastet arbejder med 2015-angrebet i København som skæring for indførslen af lovgivning og revurdering af dansk anti-terrorlovgivning. Instituttet bemærker hertil, at de såkaldte terrorpakker 1 og 2 blev indført i henholdsvis 2002 og 2006. Der ses videre at være ført adskillige danske terrorsager før 2015, blandt andre Brønshøj-sagen (2005), Glostrup-sagen (2005), Glasvej-sagen (2007) og Doukajev-sagen (2010).

Instituttet henviser videre til danske myndigheders logning af data. EU-domstolen har slået fast, at nationale logningsregler kun er forenelige med EU-retten, såfremt de er strengt nødvendige. Domstolen har haft særlig fokus på regler, der gør det muligt at drage meget præcise konklusioner om berørte personers privatliv. EU-domstolen har anset skabelsen af et sådan databillede over en persons liv som værende lige så følsomt for så vidt angår indgreb i retten til privatliv som selve indholdet af kommunikationen. Logning af data kan derfor have en direkte indvirkning på brugen af elektroniske kommunikationsmidler og dermed Danmarks regionale internationale forpligtelser i EU-chartrets artikel 11. EU-domstolen fandt konkret, at det kun er alvorlig kriminalitet, f.eks. organiseret kriminalitet og terrorisme, der kan begrunde en sådan logning.³

Lovgivningen vedtaget og straffesager ført før 2015 bør have bevirket, at der i 2018 er empirisk data til at vurdere effekten af dansk anti-terrorlovgivning. Det bemærkes hertil, at den pakke med 12 nye tiltag mod terror som regeringen indførte i februar 2015 blev indfaset over en 3-årig periode frem til februar 2018. Det burde således også på nuværende tidspunkt være muligt i hvert fald delvist at vurdere effekten af denne endeligt indfasede pakke.

Som følge af de væsentlige terrorpakker, der siden 2002 er indført i dansk ret, samt de terrorsager ført til både domsfældelse og frikendelse ved danske domstole, anbefaler instituttet, at regeringen tager konkret initiativ til en vurdering af den samlede danske anti-terrorlovgivning.

ANBEFALING NR. 121.41

Oprette en National Menneskerettighedsinstitution (NHRI), der omfatter Færøerne, i henhold til anbefalingerne fra FNs generalforsamling (1994) og FN's Komite for Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (2013).

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten skrevet, at den færøske udenrigs- og handelsminister i 2016 udpegede en arbejdsgruppe, der havde til formål at undersøge og udarbejde anbefalinger vedrørende en

³ Tele2 Sverige, præmis 98ff. Sondringen mellem indholds- og trafikdata betyder mindre. Det kan få betydning for masseindsamling af andre metadata, f.eks. passageroplysninger, se EU-Domstolens Udtalelse nr. 1/15 af 26. juli 2017, samt Tele2 Sverige, præmis 100ff. jf. Digital Rights Ireland, præmis 37ff., 54 og 60 analogt.

national menneskerettighedsinstitutionsmodel, der vil være egnet til det færøske samfund. Arbejdsgruppen offentliggjorde sin rapport og der tilhørende anbefalinger i maj 2017. Regeringen skriver hertil, at rapporten i den nære fremtid vil indgå i en ministerdebat.

Instituttets kommentarer

På nuværende tidspunkt findes der ikke en national menneskerettighedsinstitution i Færøerne. I henhold til Paris-principperne anbefaler instituttet, at regeringen og Landstinget i fællesskab tager initiativ til at etablere en national menneskerettighedsinstitution i Færøerne med henblik på at sikre, at kongeriget lever op til sine internationale forpligtelser.

ANBEFALING NR. 121.46

Overvej at udarbejde en national handlingsplan for fremme og beskyttelse af menneskerettigheder.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.46.

Instituttets kommentarer

Danmark har ikke udarbejdet en national handlingsplan for menneskerettigheder. Instituttet anbefaler principielt, at regeringen tager initiativer til at udarbejde en samlet handlingsplan for fremme og beskyttelse af menneskerettigheder i Danmark.

ANBEFALING NR. 121.47

Udarbejde en handlingsplan for menneskerettigheder med det formål at skabe en systematisk og omfattende tilgang til fremme og beskyttelse af menneskerettigheder.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.47.

Instituttets kommentarer

Der henvises til kommentarer under anbefaling 121.46.

ANBEFALING NR. 121.48

Udarbejde en national handlingsplan mod racisme, der skal arbejde for tolerance og sikre religionsfriheden.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har skrevet, at Danmark fortsat vil fokusere på at udvikle nye og eksisterende tiltag til at forbygge og bekæmpe diskrimination og racisme samt sikre trosfriheden og fremme intellektuel dialog, bl.a. ved udarbejdelse af uddannelsesmateriale, dialog teams, online kampagner. Regeringen skriver hertil, at den danske forfatning og øvrige eksisterende lovgivning beskytter minoriteters rettigheder og sikrer religionsfrihed i Danmark, samt allerede har til formål at fremme og sikre tolerance og respekt for den religiøse diversitet i samfundet.

Instituttets kommentarer

Danmark har ikke udarbejdet en national handlingsplan mod racisme. Instituttet anbefaler, at regeringen tager initiativ til at udarbejde en national handlingsplan mod racisme, der sikrer religionsfriheden for minoriteter.

Instituttet anbefaler hertil, at regeringen underskriver og ratificerer den 12. Protokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention vedrørende et generelt forbud mod diskrimination samt FN's Konventionen om Beskyttelse af Alle Arbejdende Migranternes Rettigheder og Medlemmer af deres Familie.

ANBEFALING NR. 121.49

Udarbejde en national handlingsplan mod racisme og diskrimination i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.48 og 121.25.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer til anbefaling nr. 121.48 samt 121.25.

ANBEFALING NR. 121.50

Udarbejde en national handlingsplan til bekæmpelse af racisme.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.48.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer til anbefaling nr. 121.48.

ANBEFALING NR. 121.51

Styrke nationale handlingsplaner som fremmer tolerance og interkulturel forståelse med det formål at forebygge og modvirke racistiske og xenofobiske handlinger, særligt med fokus på handlinger som følge af politisk propaganda.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.48.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.48.

ANBEFALING NR. 121.53

Udarbejde en fyldestgørende strategi og national handlingsplan til at bekæmpe xenofobi og racemæssig diskrimination.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.48.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.48.

ANBEFALING NR. 121.58

Tilskynde højtstående embedsmænd og politikere til at tage afstand fra racistiske og xenofobiske politiske diskurser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at Danmark har en fri og åben debatkultur, og at en lang række højtstående embedsmænd og politikere har taget afstand fra racistiske og xenofobiske politiske diskurser.

Instituttets kommentarer

Ytringsfriheden er en grundlæggende forudsætning for et demokrati, der sikrer, at alle må sige deres mening om, hvordan samfundet skal se ud, uden at kunne blive straffet for det. Uden ytringsfrihed ville der ikke være mulighed for fri meningsdannelse og medbestemmelse for borgerne. Retten til ytringsfrihed er derfor udgangspunktet for de såkaldte politiske rettigheder og fundamentet for forsamlingsfriheden, foreningsfriheden, politisk og offentlig deltagelse, uddannelse og oplysning. Politikere og journalister har en særlig udvidet ytringsfrihed, fordi de i kraft af deres arbejde er med til at debattere samfundsforhold og derigennem sikre demokratiet.

Straffelovens § 266b kriminaliserer f.eks. racistiske ytringer og handlinger, men også æreskrænkende udtalelser om en anden person (injurielovgivningen), overtrædelser af loyalitetsbegrebet inden for arbejdsmarkedet og udtalelser i strid med hensynet til landets sikkerhed (antiterrorloven) kan medføre straf. Instituttet bemærker hertil, at rigsadvokaten monitorerer praksis vedrørende § 266b. Bestemmelsen er flere gange anvendt overfor politikere.

Instituttet finder det positivt, at folketinget i 2017 afskaffede den såkaldte blasfemi-paragraf i straffeloven (§140). Instituttet er videre positiv overfor nedsættelsen af ytringsfrihedskommission, der har til opgave at beskrive ytringsfrihedens generelle vilkår i Danmark, den historiske udvikling af ytringsfriheden i Danmark og de samfundsforhold, som har væsentlig betydning for ytringsfrihedens vilkår.

Det skal derudover bemærkes, at det er instituttets opfattelse, at politikere og centralt placerede embedsmænd har et ansvar for at sikre, at den frie og åbne debatkultur ikke bevirker en negativ diskurs, særligt over for udsatte grupper og minoriteter.

ANBEFALING NR. 121.60

Opbygge tolerance og interkulturel forståelse og udarbejd en national handlingsplan mod racisme.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.48.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.48.

ANBEFALING NR. 121.61

Sikre målrettet træning af det danske politi med henblik på kapacitetsopbygning til at kunne foretage efterforskning, korrekt registrering af klager og reflektere over offerperspektiver i forbindelse med hadforbrydelser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at identificering, registrering, efterforskning og håndtering af hadforbrydelser er en integreret del af politiuddannelsen på Politiskolen. Regeringen skriver hertil, at efterfølgende træning bliver tilbudt efter endt uddannelse.

Instituttets kommentarer

Politiets rolle i at sikre beskyttelse mod og forebyggelse af hadforbrydelser er central. Ifølge Rigspolitiets rapport fra 2017 blev der i 2016 anmeldt 274 hadforbrydelser, hvoraf 228 var racistisk eller religiøst motiverede. Fyns Politis aktive rolle i bekæmpelsen af hadforbrydelser i forbindelse med det såkaldte partnerskabsinitiativ er positivt. Instituttet finder på baggrund i erfaringer herfra, at regeringen bør foretage en samlet evaluering af politiets undervisning i hadforbrydelser med henblik på en mulig udbredelse af partnerskabsinitiativet til andre politikredse, samt for at undersøge, hvordan undervisningen af politiet på området skal forankres på sigt.

Instituttet anbefaler videre, at regeringen udarbejder en national handlingsplan til bekæmpelse af hadforbrydelser med det formål at sikre en langsigtet og koordineret forebyggelsesindsats. Instituttet anbefaler videre, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed begynder at føre statistik over politiets egen behandling af diskriminationssager.

ANBEFALING NR. 121.64

Udtrykkeligt forbyde diskrimination af personer med handicap samt diskrimination på grund af religiøs overbevisning, seksuel orientering eller alder uden for arbejdsmarkedet.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.25.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.25.

ANBEFALING NR. 121.65

Forbedre love og andre retsakter med det formål at bekæmpe alle former for diskrimination, racisme og fremmedhad.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.25. Hertil nævner regeringen, at straffeloven indeholder bestemmelser om racisme.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.25 og nr. 121.61.

ANBEFALING NR. 121.66

Revurdere lovgivningen om diskrimination og forbyd udtrykkeligt alle former for diskrimination på baggrund af handicap, alder, religiøs overbevisning, seksuel orientering og kønsidentitet.

Status på anbefaling

I princippet accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.25.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.25.

ANBEFALING NR. 121.68

Overvej at indføre lovgivning vedrørende ligebehandling, der vil sikre effektive retsmidler mod og adressere alle former for diskrimination.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.25.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentarer til anbefaling nr. 121.25.

ANBEFALING NR. 121.95

Arbejde henimod at gennemføre resolution 16/18 om bekæmpelse af intolerance, negativ stereotypisering, stigmatisering og diskriminering af, samt vold og tilskyndelse til vold mod, personer på grund af religion eller tro.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.25, 121.48 og 121.67.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer til nr. 121.25, 121.48 og 121.67.

ANBEFALING NR. 121.119

Forsætte bestræbelserne på at bekæmpe menneskehandel.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen skriver, at folketinget i 2018 har indgået en aftale om at allokere 8,5 millioner euro til en ny handlingsplan mod menneskehandel for 2019-2021. Handlingsplanen fokuserer på at sikre, at de relevante aktører og frontmedarbejdere vil være forberedte på at møde nye udviklinger og udnyttelsesformer, og de der allerede har kontakt med målgruppen skal være i stand til at identificere tegn og signaler på menneskehandel og derved bidrage til at forbygge menneskehandel igennem opsøgende arbejde.

Instituttets kommentarer

731 personer blev i perioden 2007-2017 af de danske myndigheder vurderet til at have været udsat for menneskehandel. 87 procent af det

vurderede antal var kvinder og størstedelen af ofrene kom fra Nigeria, Rumænien og Thailand.⁴

Instituttet finder det positivt, at folketinget i finansloven for finansåret for 2018 har allokert yderligere midler til indsatsen mod menneskehandel. Menneskehandel er en meget alvorlig forbrydelse, der er tæt forbundet med international kriminalitet, og særligt rettet mod udsatte grupper i udlandet. Instituttet anbefaler øget international indsats mod menneskehandel og den grænseoverskridende kriminalitet, der står bag.

ANBEFALING NR. 121.127

Efterforske, retsforfølge og straffe alle hadforbrydelser mod mindretal.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten nævnt, at en række bestemmelser i den danske straffelov kriminaliserer vold, trusler og hærværk. Hertil er der en bestemmelse i straffeloven, hvoraf det fremgår, at det generelt bliver set som en skærpene omstændighed, hvis en forbrydelse er motiveret på baggrund af politiske overbevisning, race, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering eller tilsvarende grunde. Endvidere skriver regeringen, at det fremgår af lov om etnisk ligebehandling, at ingen kommercielle eller non-profit virksomheder må afskære adgang til eller servicering af personer eller grupper på baggrund af politiske overbevisning, køn, race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Regeringen skriver afsluttende, at politiet og anklagemyndigheden vil efterforske, retsforfølge og straffe gerningsmand, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Instituttets kommentarer

Antallet af hadforbrydelser, der bliver begået i Danmark, er højere end det antal, der bliver anmeldt til politiet. Justitsministeriets forskningskontor foretager offerundersøgelser, hvor de belyser voldsoprets opfattelse af, om den voldshændelse, de har været udsat for, var motiveret af racisme, homo- eller transfobi. En rapport fra 2016 har vist, at 6 procent (ca. 3.700 personer årligt) af voldsoprene i Danmark var af den opfattelse, at den vold de blev udsat for var motiveret af racisme. Dette skal sammenholdes med

⁴ Folketinget, Ligestillingsudvalget 2017-18, alm. del, bilag 67 (offentligt): Minister for ligestilling, februar 2018, Udenrigsministeriet: Redegørelse/Perspektiv- og handlingsplan 2018 af 27. februar 2018

det antal Rigspolitiet årligt registrerer som hadforbrydelser. Der blev i 2016 registreret 274 hadforbrydelser.⁵ Der er dermed et markant mørketal.

Instituttet opfordrer regeringen til styrke indsatsen mod hadforbrydelser, herunder sikre, at alle overgreb inden for kategorien i højere grad bliver identificeret og effektivt retsforfulgt som hadforbrydelser.

ANBEFALING NR. 121.129.

Revurdere reglerne vedrørende isolationsfængsling af personer under 18 år for at sikre, at ingen børn bliver anbragt i fængsel med voksne.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at betingelserne for at anvende isolationsfængsling for personer under 18 år er meget snævre, samt at isolationsfængsling af unge kun anvendes i helt særlige tilfælde. Regeringen skriver herudover, at personer under 18 år kun bliver placeret udenfor de særlige ungdomsinstitutioner, hvis det bliver vurderet at være til gavn for den enkelte unge.

Instituttets kommentarer

En af statens mest alvorlige indgreb i den personlige frihed er muligheden for at isolationsfængsle indsatte, idet isolationsfængsling i selv korte perioder kan medføre væsentlige psykiske skadevirkninger. Isolationsfængsling af børn er som følge heraf ikke accepteret af FN og Europarådet. Trods dette, tillader dansk lovgivning, at børn ned til 15-år kan blive isoleret i op til fire uger i fængsler og arresthuse.

FN's Børnekomité anbefalede i 2017 Danmark at afskaffe isolationsfængsling for børn. FN's Torturkomité har ligeledes tidligere anbefalet, at Danmark afskaffer strafcelle og understreget, at isolation i længere perioder kan udgøre umenneskelig behandling.⁶

Instituttet støtter op om begge FN komitéers kritik af Danmark. Instituttet anbefaler, at regeringen forbyder anvendelsen af isolationsfængsling for personer under 18 år.

⁵ <https://www.politi.dk/NR/rdonlyres/F49B206B-3638-4E5B-B3D3-C173BCDAE3FA/0/Hadforbrydelser2016september2017.pdf>

⁶ https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/beretning_danmark/imr_beretningdk_2017_web_ny.pdf

Endvidere anbefaler instituttet, at regeringen i deres besvarelse udtrykkeligt fremhæver, i hvilke tilfælde hensynet til den enkelte kan begrunde anbringelse uden for de særlige ungdomsinstitutioner.

ANBEFALING NR. 121.130

Ophæve bestemmelser der giver tilladelse til at underlægge person med handicap medicinsk og psykiatrisk behandling uden deres samtykke.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.130.

Instituttets kommentarer

Antallet af personer, der udsættes for tvang i det psykiatriske system i Danmark, stiger. Dette sker på trods af et officielt mål om at nedbringe brugen af tvang. Særligt problematisk er det, at antallet af børn, der har været udsat for tvang i forbindelse med psykiatriske behandlinger, siden 2011 er steget.⁷ Instituttet er af den opfattelse, at tvang er et meget alvorligt indgreb i syge og handicappede menneskers rettigheder. Det bør kun bruges, når det er absolut nødvendigt.

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen, herunder særligt på et område, hvor der i Danmark er en negativ menneskeretlig udvikling.

ANBEFALING NR. 121.132

Foretage nødvendige tiltag for at sikre at mindreårige ikke blive placeret i fængsler.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.129.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.129.

⁷<https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/monitorering/CAT%20-%20REPORT%20PRIOR%20TO%20ADOPTION%20OF%20LIST%20OF%20ISSUES%20-%20DENMARK.pdf>

ANBEFALING NR. 121.133

Begrænse eller afskaffe isolationsfængsling af mindreårige.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.129.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.129.

ANBEFALING NR. 121.134

Vedtage lovgivning, der begrænser anvendelsen af isolationsfængsling og forbyder isolationsfængsling af børn.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.134.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.129.

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.135

Forbyde anvendelsen af isolationsfængsling af børn i det strafferetlige system.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.135.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.129.

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.136

Tage særligt hensyn til mindreårige kriminelle, såsom at forbyde isolationsfængsling af personer under 18 år samt adskille mindreårige og voksne indsatte.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.129.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.129.

ANBEFALING NR. 121.141

Tillade, at mindreårige skifter juridisk køn, hvis den forældremyndighedshavende ansøger herom.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.135.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.146

Intensivere bestræbelser på at bekæmpe hadforbrydelser igennem etablering af monitoreringsmekanismer med dette formål.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.97.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentar til anbefaling nr. 121.61 og 121.127.

ANBEFALING NR. 121.149

Promovere ansvarlig ytringsfrihed i tale og i publikationer med det formål at bekæmpe hadforbrydelser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af nr. 121.97, se hertil nr. 121.146.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentar til nr. 121.97, se hertil nr. 121.146.

ANBEFALING NR. 121.50

Forsætte med at styrke bestræbelser på at bekæmpe hadforbrydelser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.48, 121.97 og 121.103.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentar til anbefaling nr. 121.61.

ANBEFALING NR. 121.151.

Forsæt med at styrke politiets bestræbelser på at bekæmpe hadforbrydelser baseret på etnicitet og sikre, at sådanne sager bliver behandlet effektivt.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.97 og 121.103.

Instituttets kommentarer

Der refereres til instituttets kommentar til anbefaling nr. 121.61.

ANBEFALING NR. 121.152.

Vedtage lovgivning, der sikrer en distinktion mellem retten til religionsfrihed og hadefulde ytringer samt iværksætte tiltag, der garanterer repræsentation af minoriteter i sociale og politiske fora.

Status på anbefaling

Delvist accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at regeringen delvist accepterer første del af anbefalingen. Der refereres til besvarelse af anbefaling nr. 121.97.

For så vidt angår anden del af anbefalingen, skriver regeringen, at minoriteter har de samme politiske rettigheder, og at udlændinge kan stemme og stille op til lokalvalg, når de har været bosat i Danmark i tre år.

Instituttets kommentarer

Der henvises til kommentarer til anbefaling 121.58.

ANBEFALING NR. 121.155

Forsætte med at styrke sociale programmer for de mest udsatte grupperinger, særligt børn, kvinder, ældre og personer med handicap samt tilhørende minoriteter.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten nævnt, at der i Danmark er en lang række sociale programmer, der har til formål at støtte og styrke udsatte personer.

Instituttets kommentarer

Instituttet finder, at rapporteringer til FN og/eller andre internationale organisationer for at være anvendelige i den specifikke kontekst bør indeholde konkret information om problemstillingen, se ovenfor.

Instituttet finder, at besvarelsen på anbefaling nr. 121.155 ikke indeholder en fornøden stillingtagen til den modtagne anbefaling som man bør kunne forvente fra dansk side i en international kontekst.

ANBEFALING NR. 121.167.

Opfylde internationale retlige forpligtelser med det formål at styrke bestræbelser på at bekæmpe hadforbrydelser, særligt rettet mod flygtninge, migranter og personer med religiøs baggrund.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.48, 121.103, 121.127 og 121.150.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer til anbefalinger nr. 121.48 og 121.61.

ANBEFALING NR. 121.177

Sikre, at barnets tarv fuldt ud bliver taget i betragtning i asylafgørelser.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet til midtvejsrapporten nævnt, at barnets tarv altid bliver taget i betragtning i asylafgørelser.

Instituttets kommentarer

Instituttet finder, at rapporteringer til FN og/eller andre internationale organisationer for at være anvendelige i den specifikke kontekst bør indeholde konkret information om problemstillingen, se ovenfor.

Instituttet finder, at besvarelsen på anbefaling nr. 121.177 ikke indeholder en fornøden stillingtagen til den modtagne anbefaling som man bør kunne forvente fra dansk side i en international kontekst.

ANBEFALING NR. 121.185

Gå videre med at sikre retten til familiesammenføring for flygtninge med særligt hensyn til børns rettigheder.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.185.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.187

Tillade personer fra konfliktzoner, der har fået tildelt midlertidig beskyttelsesstatus, ret til at påbegynde familiesammenføringsproceduren under første år i Danmark.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.187.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.188

Iværksætte yderligere tiltag for at facilitere familiesammenføring.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.188.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.191

Tildele fremskyndet familiesammenføring til flygtninge, der har ret til asyl på baggrund af den generelle situation i deres hjemlande, herunder i særdeleshed 'krigsflygtninge'.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.191.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.192

Sikre, at personer med midlertidig opholdstilladelse har ret til øjeblikkeligt at påbegynde familiesammenføringsproceduren, og at grænsen for familiesammenføring for børn bliver hævet fra 15 til 18 år.

Status på anbefaling

Ikke accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har ikke besvaret anbefaling nr. 121.192.

Instituttets kommentarer

Instituttet kritiserer principielt, at regeringen ikke besvarer anbefalingen.

ANBEFALING NR. 121.189

Sikre de nødvendige juridiske tiltag for at sikre retten til familiesammenføring for børn over 15 år.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har skrevet, at regeringen finder, at de danske regler vedrørende familiesammenføring for børn over 15 år er fyldestgørende.

Instituttets kommentarer

Instituttet finder, at rapporter til FN og/eller andre internationale organisationer for at være anvendelige i den specifikke kontekst bør indeholde konkret information om problemstillingen, se ovenfor.

Instituttet finder, at besvarelsen på anbefaling nr. 121.189 ikke indeholder en fornøden stillingtagen til den modtagne anbefaling som man bør kunne forvente fra dansk side i en international kontekst.

ANBEFALING NR. 121.190

Særlig vægt skal gives for at garantere at flygtninge, der falder ind under kategorien "krigsflygtninge", har ret til familiesammenføring.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Regeringen har i udkastet skrevet, at udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus har ret til familiesammenføring, men at denne ret generelt er udskudt med tre år i lyset af den særlige midlertidighedsstatus.

Regeringen skriver hertil, at Højesteret i en afgørelse fra november 2017 fandt, at reglerne, hvorved retten til familiesammenføring blev udskudt i tre år, ikke var i uoverensstemmelse med retten til familieliv og ej heller forbuddet mod diskrimination.

Regeringen skriver endvidere, at der er undtagelser til reglen, såfremt Danmarks internationale forpligtelser kræver dette. Når myndighederne modtager en ansøgning om familiesammenføring fra personer med midlertidig beskyttelsesstatus foretager myndighederne en indledende undersøgelse med det formål at fastlægge, hvorvidt der er information, der indikerer, at sagsbehandlingen skal fremskyndes.

Instituttets kommentarer

Instituttet biintervenerede i den nævnte sag for Højesteret, hvor Højesteret ikke fandt, at 3 års ventetid på familiesammenføring var i strid med menneskerettighederne. Det er fortsat instituttets opfattelse, at flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus ikke bør vente 3 år med at få mulighed for familiesammenføring.

ANBEFALING NR. 121.197

Udarbejde en inkluderende, evidensbaseret evaluering af den danske anti-terrorlovgivning, som tidligere anbefalet.

Status på anbefaling

Accepteret af Danmark.

Regeringens udkast til midtvejsrapport 2018

Der refereres til regeringens besvarelse af anbefaling nr. 121.40.

Instituttets kommentarer

Der refereres til kommentarer til anbefaling nr. 121.40.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse

AFDELINGSCHEF